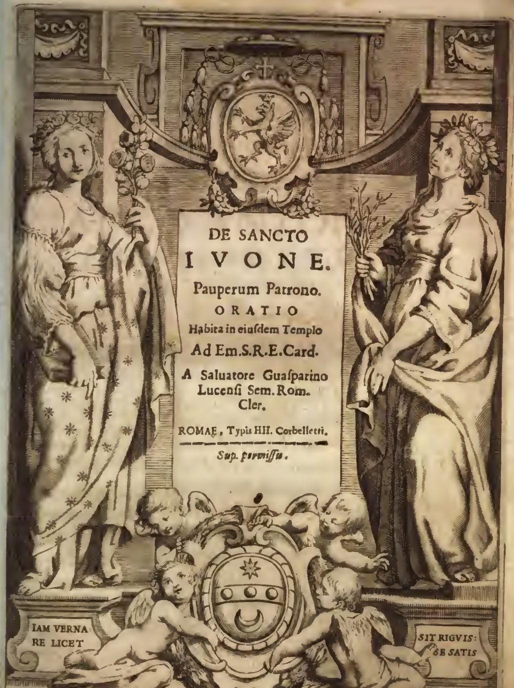

DE SANCTO IVONE.

Pauperum Patrono.

ORATIO

Habita in eiusdem Templo

Ad Em. S.R.E. Card.

A Saluatore Guasparino
Lucensi Sem. Rom.
Cler.

ROMAE, Typis HH. Corbelletti.

Sup. permissu.

EMINENTISSIMO, ET REVERENDISSIMO

PRINCIPI
MARCO ANTONIO
FRANCIOTTO
S. R. E. CARD.

SALVATOR GVASPARINVS F.

IVONIANAM hanc tibi, (Eminentiss. P.) ſiſto Orationem, tenuem quaſi notam ingentium beneficiorum, quibus tibi ſummopere adſtringor; luſorum ſcilicet more, qui calculo pretium imponunt, deficientium nummorum vicario. Nec laboro, vt tam exiguo munere, ſupinus ille obſeruantiæ meæ torpor apud te videatur excitari, ſterile fateor obſequium; ſed aurum, non ideo quia plerumque iners in ærario iacet, minoris ferro ducitur, quod vbique officioſè famulatur. Vt igitur ſo-

les, quidquid hoc sit, humaniter intuere; & licet hoc non sit munus, quod magnificè sonet, nec sit victima liuoris dentibus saginata, quidquid tamen opus erit reuerentię tuum illi nomen conciliabit. Haud aliter enim tuo sedebit in sinu, quam si foueretur gremio fœlicitatis!

Vale.

ORATIO.

NESCIO quid altum ſemper ſpirat Em.PP.humani faſtus ingenij; fęlicitatis enim editus puerperio, Deum ipſum auctorem numerat inter Auos, ideoque tumet Diuini generoſitate natalis. Et vnde nam, niſi ex hoc fonte, indoli humanæ ſpiritus tam ſublimis? vnde confidentiſſima illa votorum arrogantia, qua, dum ſe ſe inſpicit, & vires ſuas Auctoris immenſitate metitur, neſcit ambire moderata; & quaſi pudet infra Diuinitatem ſperare. Humanis tamen mentibus prouido inſiſtendum conſilio, ne Cęleſtis originis laudem quæramus ijs, quæ fumum, ſtrepitumque ſuperbiæ, aut ſordidam ſapiant Auaritiam. Quod ſi nemo, ve. ille ait, cum Deum inuocat, victoré, aut triumphatorem, Scithicum, aut Germanicum, ſed amantem hominum, & ſeruatorem appellat: quid nos ineptè ſuperbi, Diuinum genus, nunc in turgida ambitionis impudentia, nũc in ſuperbo deliciarum luxu, aut in inſania furoris oſtentamus? Cum ergo nihil magis Deo conueniat, quam, reparationi miſeriarum, intercedere calamitatibus inopum: ego quoque, in Iuonis Viri Sanctiſſimi exemplo contendo, non alia ratione magis, quam ſuſcepto Pauperum patrocinio, homines æmulari Diuinitatem.

Mirũ quidem eſt quantũ curæ fuerit rerũ omniũ Moderatori, & Pareti, pauperrimæ nuditatis patrociniũ. Et vnde nã generis atauum noſtri Adam, in illa pueritia naturæ, ferarũ immanitas, & elementorum diſſidia coluere? niſi quia in ipſius innocenti nuditate, Numinis patrocinantis manu frenata, oſculis quoque, & libera ſeruitute, inopem illum Regnatorem venerabantur. Nuda enim paupertas cæleſtis quædam eſt purpura, qua ſi genus humanum ſe ſe confidenter inuolueret, quam ſæpè fatorum vis, ſuſpenſo furore, nos, maieſtatemque Tutoris officioſa præteriret, nec tam audacter, mucrones ſuos, noſtro admouerent iugulo calamitates. Miramur priſcis illis mon-

tium Ciuibus,nunc vrſos obſequium innocentis hoſpitij, lupos excubias, tigres præſtitiſſe ſatellitium? Nunc ſuppoſuiſſe terga ſedentibus hyænas, & ſtrauiſſe leones quieſcentibus iubam? Miramur colubros, Pauli, aliorumq; nudo pede compreſſos, innocenter ſuſtinuiſſe calcantes? At virulenti viperarum morſus, & vorax ferarum fames non inuadit nuditatem. Omnia etenim monſtra iubentur è Cęlo obſequi, & humanitatem, ne dum ſeruitium ijs exhibere, qui ſuæ dignitatis, & promeriti obſequij iura pręſeferunt, innocentiam ſcilicet, & paupertatem. Tantæ Vicarius prouinciæ, miſerorum nempe præſidio, IVO Sāctiſſimus Numinis nūtu ſucceſſit. Quid hic, vt ego Iuoniani patrocinij miracula in arctum cogam, iubetis? Teſtor quotquot ante me in hac tam ſplendida Panegiri perorarunt. Et cui nam fuit ea artis peritia, vt Iuonianæ virtutis immenſitate in compendium redacta, laudem illius, & æmularetur, et vinceret, qui ingentem, abſolutamque ſuis partibus effigiem in exiguo annuli vnione celauit? Scitis Iuoniani oris facundiam, & Diuini Maieſtatem ſermonis in cauſis perorandis. Scitis arte inſtructum Diuina, et iuſtitiæ præſidio munitum, non vulgari prodigio effeciſſe, vt opulentorum auaritia, ſupra Leonum rabiem cruenta, non diſcerperet nudos, non proculcaret abiectos. At hæc quamuis ferream, Famæ vocem, & ora centena laſſauerint, Famam tamē ipſam, Iuonem, vnico tantum, non centenis oculis aſpexiſſe contendo. Vt ſtudium vindicandi à calamitatibus paupertatem, facilius poſſet Iuo profiteri, exiſtimabit fortaſſe neſcio quis, in eius ſinum, Orientis, Occidentiſque gazas, aureos Pactoli vortices, & totius ærarium naturæ diuinitus fuiſſe congeſtum. Nec inficior, Dei benificentia, Iuonis linguam, ſapentiam, manum, fuiſſe aurifodinas. At quis egentius illo, ſolo Deo, ſatis opulento ſui pectoris hoſpite, referto. Sciebat enim male prouiſum calamitatibus ingenti fortunæ commendatis: Difficille eſſe dominari, & quaſi neceſſarium ſeruire pecuniarum aceruis. Horret quippe innocentiam Pauperum ingens opulentia alimentum ſcelerum, & venia peccandi, ideoque liberalitatem etiam fugit, paupertati plerumque fœderatam

tam. Ijs ergo calcatis, vt se se litteris imbueret, apprimè necessarijs, inter forenses pauperum lites arbitrio veritatis, minorem Britanniam solum natale, Lutetia primo, postmodum Aurelia studiorum emporijs mutauit. Haud ignarus sapientiæ cupiditatem, non sordidè, vt auaritia, non crudeliter, vt bellũ, sed honestissimè peregrinari. Quantum vero in illis profecerit, nouistis eius fulmen experti, iustitiæ hostes, & terremotum, transfugæ veritatis. Contra quosdã dũ pauperũ causas perorat, nullus vestrum causa non cecidit, æquissimi Oratoris impulsu. An non Iuoniana mens facillimè omni instrueretur sapiẽtia, dum, non vt Iuuenile falleret otium, non superbiæ, nec opibus, sed veritati, Deoque lucubrabat; ideoque, acerrimæ mentis perspicacitate, mirum in modum animum erudiuit, concretamque humanæ ignorantiæ nebulam dissipauit. Omni instructus litteratura, Iuri dicundo in forensi bello præponitur. At, cum sibi morari videretur in lubrico, abdicata iudiciaria potestate, ita se se leuandis miserorum calamitatibus dedit, vt in aliena, siue diuitiarum, siue valetudinis iactura, in ipsius quoque latus vis procellarũ videretur ingruere. Nec sibi æqualiter indulgebat exquisitis.n. pęnarũ instrumẽtis, se se assiduè cruciabat. Barbarũ credidisses: ferro etenim, quasi ad monstri cuiuspiam lanienam armatus, sonanti catenarum verbere artus innocentes lacerauit; & superinduto corpori in tegumento, non setis armato, sed iaculis, atrocibus se se vallauerat supplicijs. Adeò in se cruentus, in miseros, quam humanus? Publicus egentium tutor, viduarumque curator, quoscumque odium fortunæ excusserat sinu souebat in suo. Quid igitur mirum, si vbique adorabatur, vt acerbæ funus fortunæ, & interitus calamitatum. Nec auara manu, à nobis Iuonianæ modestiæ reddendæ sunt gratiæ; quod, cum procumbentes in genua Populorum cateruæ, eius beneficentiam aras, sacrisque colendã existimarent, se, virtutemque suam tamquam scelus horrebat; quasi Diuinis illis obsequijs veri numinis cultus videretur periclitari. Venia tamen danda pijs religionis reis. Quid enim te, quasi factitium, & familiare Numen non adorarent, qui vigore animi, maiestate vultus, suada sermonis

monis,beneficentia manus,nescio? quid immortale sonabas. Ad quem,quasi ad ambulantem Diuinitatis aram, numquam precibus frustra effusis, spes suas vniuersi reparabant, pro quibus vota conceperant. Sed tantum absuit à Superum iniuria Populorum præstita Iuoni veneratio,vt familiarissima,& Cœlitum,& Numinis ipsius cōsuetudine vteretur. Ipsum Deum non semel traxit è Cælo,nec semel inter pannosos laruata Diuinitas Iuonem contubernio consecrauit. Immo aliquando,sub forma stipem rogātis,pileo ab Iuone donata, mox eidem,nouo prodigio restituit;cum prius apud Cælites iactasset,se augustius incedere Iuonis pileo, quam Sole coronatam. At nostro,heu nimium, malo,beneficum hunc Diuinitatis æmulatorem Cælum nobis inuidit. Ideoque,lentæ tabis rapina,mortalibus sublatū,suæ adscripsit immortalitati. Quod si Rogerius Siciliæ Rex Victorias suas celari iussit in gladio,quo plures Prouincias,& Populos suæ ditioni subiecerat: vt ensis ille, quasi ferreus ideoque duraturus Orator,funesta eloquētia,& laudatione Heroe digna gladiatore, posteritatis admirationi narraret, se millies fuisse in Principum viscera, sæpius in insontum iugulum aductum, & semper populorum cædibus,& pinguem, & obtusum. Monumentum negabitur ære perennius beneficentissimæ Iuonis linguæ, & manui? Quibus,non insepultis cadaueribus arua tumulauit, vt ille bellator, sed non paucos ex lethi faucibus restituit saluti. Et quas non laudes ille in se cumulauit, qui,dignitatibus abdicatis,quasi timeret à felicitate amari, ab ipsius vlnis sponte exiliuit? Helluo dolorum se se peregrinis cruciatibus sæpe torsit ad necem, suique laniena Deo, quasi Lydio lapide, se se probauit. Qui tāta beneficentia spes inopū vicit,vt Diuino sæpè prodigio, summam inopiam cum summa frugū largitione fœderauerit. (Adeo est absque fūdo miserationis ærarium) Qui tandem,alter Orbis Terrarum Nilus,postquam sine ripis vbiq;regnauit, fessam errando liberalitatem Diuino pelago immisit,relicta cineribus suis,adhuc in miseros prodigiosis,posthuma liberalitate.

LAVS DEO.